

ZAHŘÁDKÁŘSKÁ KOLONIE

Pátek, 26. července 2013

Máte právo dost anonymity velkomsta a srťská se vám po sousedech, kteří komentují a posuzují vaš; sebemenší hnutí? Jednoduchá pomoc: pošli si zahrádku v kolonii.

Koncem loňského roku se mi podařilo získat (tedy propůjčit si od základní organizace Svazu zahrádkářů) zahrádku v kolonii. Několik let předtím na ni nikdo ani nesáhl, takže byla pořízená, ale z toho jsem měla radost, protože mi nezvýšila hladinu endorfinů víc než si pořízená zakopat krumpáčem, začít pilou nebo zarýt rýčem. Zahrádku jsem na jaře začala oštit a proměňovat v přírodní zahradu svých snů, ale právo v nejlepším jsem musela na odjet na literární stipendium do severního Německa. Tam jsem během pobytu v Brémách pocítovala zahrádkářský absák, a tak mi moji hostitelé zapůjčili svoji zahrádku v tamší kolonii, na které nebyli už asi dva roky a která byla také velmi krásně zarostlá.

Musím podotknout, že kultura zahrádkářských kolonií je v Německu úplně jiná. Kdo by si snad myslel, že jde o zastaralé, dávno přežité hyzdění urbánní krajiny, byl by v Německu rychle vyveden z omylu. Nejde vůbec o relikt socialistického kutilství, které je třeba v rámci pokroku zlikvidovat a změnit ve veřejnou parkovou zeleň, nebo je lépe hrát developerem. Naopak, často najdete zahrádkářskou kolonii přímo v centru města. Jen je istupnější veřejnosti, než bývá zvykem u nás, a připomíná spíše chatovou vedoucí ulice, které mají svá jména, a kdokoli se tam může procházet nebo jezdit na kole a kochat se barevnou nádhrou, kterou si ide v zahrádkách stují. Je tedy pravda, že estetický dojem ze záhradek je lepší než u nás, kde se může setkat s rezavými polorozpadlými ploty, někdy vylepenými ostnatým drátem, a v zahrádkách se skladují doforoty; pro strýčka Páťihodu; v; emoná stará prkna, cihly, oprýskané vany a podobně.

Moji brémští hostitelé jsou majiteli své zahrádky a díky tomu nejsou vázáni žádnými pravidly, jak se o ni starat, ale kdyby měli zahrádku jen pronajatou, museli by se podřizovat pravidlům daleko dlejšími, než jsou obvyklá u nás v ěchách. Pronajaté zahrádky v koloniích musí nejen být ve vzorném pořádku (a v německých poměrech to znamená v opravdu vzorném), ale musí se též dodržet podíl plochy trávníku, květin a podobně. Na svoji zahrádku tedy moji hostitelé už raději vůbec nechodili, aby se nevystavovali výtkám sousedů. Na mé prosby mi svěřila klíč a půjčili kolo, a tak jsem několik odpolední novou oblíbené místní zábavy; dojížděla jsem na kole na zahradu a pracovala na ní.

Odhalila jsem cestičky a vyprostila ze zajetí kopřiv kvetoucí rododendrony, kosatce a aromatické byliny a výsledek mě už docela uspokojoval, ovšem ve srovnání s okolními zahrádkami to pořád vypadalo jako opuštěná divočina. Sousedy zaujalo, že se na pozemku něco děje, a přes plot mě oslovila jaká mladá paní s dítětem na ruce. Informovala jsem ji, že mluvím pouze anglicky. Moje to bylo lepší, proto se pak omezila na jednoduché konstatování, že ta zahrádka bývala velice hezká, takže je dobře, že na ní zase někdo pracuje. Vypadalo, že život na zahrádkách je tady ostře sledovaný. Po návratu jsem se vrhla na svoji práci, která pochopitelně po méšici připomínala dělní. Vykopávat náletové trnky a jasan, oštit cestičky od rozbujelého zlatobýlu, pampelišek, sekát trávu; spousta práce, i když hrozně příjemné, ale stíhat se to nedalo. Od výboru naší základní organizace jsem dostala dva černé puntíky! To je dost špatné, horší už jsou jenom černé puntíky. Trávím tedy na zahradě stále víc času a pochopila jsem, jak velice bedlivě jste tím sledováni. Sousedi komentují úplně všechno, od stavu vašich záhonů přes vaši zásadu nepoužívat herbicidy (z jejich hlediska velmi výstřední) až po mez vašich stromů a keřů. Zvláště pan H. hustit o síle asi tak devadesát decibelů úplně do každého. Jeho monolog složený ze svých oblíbených manter: "To na to musíte vlihnout! A makat na tom od rána do večera! Aby když někdo půjde kolem, tak aby si řekl: no, ta zahrádka se pracuje! A ne aby tady byl bordel; Makání v pojetí pana H. už není příjemná relaxační činnost a báječná fyzická námaha, o kterou si tělo spontánně těší, a navíc tvoje zábava, protože vám pod rukama vzniká něco hezkého, realizace vašich představ; ne, je to úsilí, závazek a povinnost. Pan H. si je jistý, že všichni by se na svých zahrádkách raději flákali, váleli se na lehátkách, civěli do nebe a pokoušeli, a nikomu se pracovat nechce; bez nátlaku to nejde a on je tedy musí tím. Myslím, že pan H. je moje nejlepší trenér boxerů nebo fotbalistů; trenéři mají své slovníky, na který jsem byla od dětství alergická: "Makej! Makej! Tak dělej! Srabe! Neflákat se!"; a tak dále. Přesně kvůli tomuhle jsem odjakživa nesnášela provozování jakéhokoli sportu. Musím podotknout, že sama taky trochu jsem pro krásné zahrádce a snažím se ji postupně vytvářet, jak to jen jde. Ovšem tušila jsem, že představa pana H. o kráse (holá předrostliny vojensky sezené a mezi nimi sádové a umělohmotné sošky nejrůzných bytostí od srnců po trpaslíky) se dosti liší od představy mé (žádná holá předrostlina, souvislý porost a v něm množství domácích rostlin, které u nás najdete i ve volné přírodě). Takže bude lepší, napínavé, jak tohle dopadne. Budu vyloučena pro neplnění zahrádkářských povinností? Nicméně musím říct, že v tom sousedském hledání si do talíře je něco milého a připomínajícího zapadlou vísku, kde náplň volného času obyvatel tvoří sledování a komentování sousedů.

Jelikož své sousedy v okolí bydlící neznám vůbec, je to vlastně osvěžující změna. Jen se bojím, že jsem v této prostředí docela za exota. Co vy - máte zahrádku, zahradu, květiny na loděnici balkóně - nebo alespoň pár květináčků byt? EVA HAUSEROVÁ